

SJÓNVARPIÐ

FRÍGGJADAGUR

Fríggjadag kl. 20.30

Eg og genta mín Hvør var Harry?

Simon Harrap, sum er einsamallur pápi, saman við dóttur síni Samantha, eru høvuðspersónarnir í skemtirøðini »Eg og genta mín«.

Simon kemur móður heim av skrivstovuni, eftir ein óvanliga strævn dag. Hann hevur, saman við starvsfelaga sínum Derek, roynt at fáa eitt lán, fyri at bjarga fyrirkuni undan at fara á húsagang.

Komin heim situr dóttirin frammafyrir sjónvarpstóli og hyggur at nevaleiki, og tað er ikki júst hetta Simon helst vil siggja ella hoyra. Hann hatar haðrskap av einhvørjum slag, og hetta er heldur ikki gott fyri dóttur sína at hyggja at, heldur hann.

Samantha liður pápans boð, og fer istaðin at spyrja hann um hvør manna sín var. Hon kendi ongantið mammu sína, sum doyði, tá Samantha bert var fyra ára gomul.

Simon og dótturin Samantha

Simon vil helst ikki tosa um hesi viðurskipti og biður hana heldur tosa við ommu sína ella Derek, men ávarar hana at nevna navnið »Harry«. Tað ger

bert áhugan størri at fáa at vita hvar »Harry« var.

Richard O'Sullivan leikar pápin og Joanne Ridley leikar unga dóttir hansara.

Fríggjadag kl. 20.55

Afghanistan

Ein filmur um eitt land í stríði — Afghanistan. Hetta er vesturtýskur filmur, tikin upp í 1984, sum sigur nakað um hvussu mujahdeen-rørslan virkar. Vit siggja álop á eina sovjetiska hereind, vitja okkurt øki, sum fyrr hevur verið hersett, eina landsbygd og somuleiðis verður vitjað á eini muja-

hed en bók í syðra partinum av Afghanistan.

Soleiðis visir filmurin eina ferð gongnum hetta hersetta land. Herafturat eru nýggjari kut, sum vísa hvussu partarnir berjast móti hvørjum øðrum. Stóralop eru sjáldsom, men alla staðni er stríð og á ymiskum stöði.

Tað eru 100.000 sovjet-

iskir hermenn í Afghanistan. Mong eru flýdd men onnur liva eftir, sum einki var hent. Sannroynd er, at torført er at stjórna einum lar í sum Afghanistan, tá hugsað verður um g-ografisku viðurskiptini, islamiskar traditiónir og onnur serlig viðurskipti.

Elin S. Jacobsen skivur

ÚTVARPSUMMÆLI

Sendingin hóskvöldið í farnu viku um sosialpolitikk endaði ikki við nakrari niðurstøðu ella greiðum svari til »purningin, um vit hava nakran sjálvstøðugan sosialpolitikk, sum Bogi Godtfred setti luttakarunum, men var ikki verri fyri tað.

Luttakararnir royndu at bera fram tankar um, hvat sosialpolitikkur er, og havt endanálið er við honum, og vit sluppu (næstan) undan tí persónliga keglinum og stiklandi orðalagnum, sum kjak millum politikkarar vanliga endar við. Ein niðurstøða var tó, at tørvur er á sosialpolitiskum orðaskifti. Men skal tað vera, t.d. í bløðunum, má tað vera við sakligari argumentum enn at skira tey, sum gloppa munnin, »fantasmagoriskar vulgerkommunistar«, »tjódveldissosialistar við sósíðuinntøkum, »ikki meiri skil á politikki enn hundur í himmiríki«, sum Ó.B. tekur til í Dagblaðnum 13.1, samstundis sum hann fylast á vantandi sak-

ligheit og objektivitet í sendingini.

Bæði í hesi sending og í sendingini »Á ferð á bygð« vórðu bátahyljar nevndir. Í Norðlýsinum lesi eg, at á Borðoyarvík skal bátahylur gerast til 130 bátar aftur at teimum flotbrúgvum, ið longu eru á vanni í Klaksvík. — Marjun Sigurðsdóttir vildi vera við, at bátarnar, hon sær liggja við flotbrýrnar í Havn, verða ikki brúktir. At Hermund Mikkelsen á Tvøroyri nevni, at fyrmin til pláss í bátahyli skulu teir bátar hava, ið verða brúktir, styrkir ilgrunin av, at ikki er nyttan so sjálsögð við øllum hesum bátunum. Ikki tí eg ikki dugi at siggja, at tað er heilsugevandi iðriv at fara á flot í fíriðini, men ongantið hoyrist, at neyðugt er at argumentera so nógv og berjast fyri lögum í bátahyljar til stutt-leikabátar, sum tá talan er um at útvega tryggir og mennandi ansingarmøguleikar til børn, hóast nyttan har er meira eyðsæð.

Orðini mentan og list

verða ofta brúkt hvørt um annað. Í fyrilestri sínum mánakvöldið nýtti Eyðun Andreassen orðið mentan í eini víðari merking: um atburð og vanar, hugsanarhátt og heimsmynd, livs-virði og hvussu vit ogna okkum tað, vit kalla livs-virði. Við nøkrum dønum úr gerandislívinum visti hann, hvussu púra ólík nútíðar mentan í hesum týðningi er mentanin í Føroyum fyri einum 100 árum síðan. Tað neyðir okkum at spyrja, hvat vit meina við at varðveita føroyska mentan og síðarv. Samfelagið broytist í heilum, á summum økjum liðandi, í øðrum færum bráðliga, og fyri at skilja fortreytir og úrslit hjá mentan okkara, mugu vit hava eitt søguligt samanhag og líta aftur eftir at royndum og umstøðum hjá teimum, ið vóru undan okkum, eins og vit mugu royna at greina røslur og byltingar í okkara egnu tíð. Fyriestrar sum hesin kunnu hjálpa tonkunum á glið.

Johan Samuelsen skivur

SJÓNVARPSUMMÆLI

Lítið hevur verið at sæð í sjónvarpinum av føroyskum tilfari í nýggja árinum, men sunnudagin endursendu teir Havnarmyndirnar, sum annars vórðu frumsýndar um jólini. Lat tað verða sagt beinanvegin, at føroyska tilfarið uttan íva er nakað av tí, sum mest verður hugt eftir í SVF, og sjálvandi vóru Havnarmyndirnar onki undantak í so máta. Hópurin av fólki hevur sæð leikin í Sjónleikarhúsinum, og tí var tað uttan íva við stórum spenningi, at fólk settu seg niður framman fyri skerminum at líta eftir hesum leiki, sum á palli hevði fingið framúr góða móttøku millum fólk, og við fullum rætti. Men her kom so týðiliga munurin fram millum aldargamla fjølmiðlin, sum sjónleikur jú er, og so hetta nýggja fyrbrigdi, sum eitur sjónvarp — leikritið var skrivað til framfærslu á palli, og har átti tað sína styrki, men hóast fólk úr Sjónleikarhúsinum høvdu roynt alt tað tey kundu, fyri at laga leikin til sjónvarpsframfærslu, m.a. við góðum samtiðarmyndun, so misti leikurinn ikki so lítið í uppliving og innihaldi í sjónvarpinum. Harfyri verður ikki

sagt, at Havnarmyndirnar ikki riggaðu á skerminum, men vit kunnu harafturimóti bara sláa fast, at sjónleikur sum listargrein, enn ikki hevur fingið sín líka!

Sendirøðin »Okkara livandi gongustjørna« er heilt góð. Vit hava ferðast í kring í heiminum saman við David Attenborough, og sæð hægstu tindar á Mount Everest, verið á flestu oyðimørkum heimsins, niðri á botni í Amazon-ánni og mangar, mangar aðrastaðir við — og alla staðni evnar maðurin, livandi og ágrýtin, at greiða frá einum ótrúligum djóra- og plantulívi, har dyr og plantur, hvør í sínum lagi, hava megnað at skapt sær livsmøguleikar, hóast livsumstøðurnar í fyrsta umfari sýnast at vera púra stóru burturvið — ein ókendur heimur verður okkum opinberaður. Og her hevur sjónvarpið verið til ómetliga stóra gleði fyri nógv fólk — heilt einfalt, náttúrusendingar í sjónvarpinum eru at fegnast um, tí tær hóska so væl í hesum fjølmiðli. Og her visir tað seg sum at bretskir fugla- og djóraserfrøðingar, saman við bbc, hava greitt at vísa hesa

síðuna av tilveruni á ein lættfatuligan og hugvekjandi hátt á skerminum, so at ein og hvør kann læra og fegnast um hesar sendingarnar. Her kemur ongín bretum nær!

Filmurin týskvöldið 7. januar um sakarmáli í Nürnberg eftir kríggið er ein av teimum fáum filmunum í sjónvarpinum, sum ein fer at minnst leiingi — hesin var í dygd bæði hvat leikarum og uppseting viðvikur í serklassa, hóast hann var s/h. Í filminum varð gjørd ein verulig roynd at lýsa stöðuna, sum bæði hin ákærði, í hesum førinum týsku nazidómáramenn undir Hitlerstýrinum, og dómarar og ákæri úr Amerika høvdu at stríðast við undir hesum langa og tvørliga sakarmáli. Tíðin arbeiðið fyri týskin, tað vistu teir og útnýtaðu stöðuna fult og heilt. Ameríkanski ákærin vildi hava rættvisið á sigra, við ikki sørt av hevndarhuga blandaðum uppi, men bleiv uttan íva av starvsfeløgum og broyttum politiskum umstøðum annars, noyddur at viðganga, at mangar er torført at fáa útint tað, eins rættssinni býður einum.